

Complexnummer: 525970

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Voormeer

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

525971, 525972, 525973, 525974

Woonplaats

Heerenveen

Gemeente

Heerenveen

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdobject

Heideburen 97, 8441 GN te Heerenveen

Complexomschrijving

HISTORISCHE BUITENPLAATS VOORMEER Heideburen 97 te Heerenveen (gemeente Heerenveen)

Omschrijving van het complex: Complex HISTORISCHE BUITENPLAATS VOORMEER. Grotendeels in structuur en in detail bewaarde historische buitenplaats met 18de-eeuws HOOFDGEBOUW (1), PARKAANLEG, ontworpen in 1849 door L.P. Roodbaard in landschapsstijl (2), TUINHUIS (3) en 19de-eeuwse TUINMANSWONING (4). Het hoofdgebouw (1753-1755) en de tuinmanswoning (1852) zijn ten aanzien van elkaar in de aanleg gesitueerd, op een wijze die typerend is voor kleinere 19de-eeuwse buitenplaatsen met een parkaanleg in landschapsstijl. Aan de voorzijde grenst de aanleg van de historische buitenplaats aan de straat, Heideburen, aan de linker, achter en rechter zijde markeert een sloot de grens van de aanleg met de aanpalende kavels.

Na afbraak van het viaduct en het opheffen van de op- en afrit van de N-32 is de eenheid van de buitenplaats hersteld en konden in het jaar 2000 de restauratie en de gedeeltelijke reconstructie van de tuinaanleg in de geest van Roodbaard worden gerealiseerd.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering De HISTORISCHE BUITENPLAATS VOORMEER is van algemeen cultuur-architectuur- en tuinhistorisch belang: - vanwege het hoofdgebouw, dat een zeldzaam voorbeeld is van een in aanzien blokvormig 18de-eeuws (1753-1755) hoofdgebouw van een kleinschalige buitenplaats; - vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur van het hoofdgebouw, de oorspronkelijke plattegrond en de aanwezigheid van een aantal waardevolle interieuronderdelen; - vanwege de bij de buitenplaats behorende parkaanleg in landschapsstijl, die een representatief voorbeeld is van een kleinschalige aanleg uit 1849 naar ontwerp van van L.P.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Roodbaard; - vanwege de aanwezigheid van een tuinmanswoning die een karakteristiek onderdeel van een buitenplaats vormt.

Monumentnummer*: 525971

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 december 2002
Kadaster deel/nr 82774/89

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heerenveen Heerenveen Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Heerenveen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Tjalleberd A 10045

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1 (Heideburen 97): HOOFDGEBOUW (Huize Voormeer).

Het huis is ontstaan in 1753-1755 in opdracht van Anna Maria de Jong en de vervener Nicolaas van Heloma, ter vervanging van een 16de-eeuws huis. In aanzien een blokvormig hoofdgebouw op vierkante grondslag bestaande uit een voor- en achterhuis, opgetrokken in bruinrode baksteen onder twee met geglazuurde Oud-Hollandse pannen gedekte schilddaken met schoorstenen op de nokeinden. In 1846 is het voorhuis met een verdieping verhoogd en zijn de vensters van een empire-indeling voorzien. Vanuit de meer representatieve zijde van de parkaanleg (straatzijde) vertoont het huis zich als een traditioneel 19de-eeuws herenhuis en vanuit het park is de 18de-eeuwse bouwmassa nog manifest. De straatzijde wordt gekenmerkt door een regelmatige vijf traveeën brede gevelpartij met centraal een hoge hardstenen trap en een omlijste ingang met paneeldeur en gesneden bovenlicht in Louis-XVI stijl. De PLATTEGROND van het hoofdgebouw is nagenoeg oorspronkelijk. In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: op de bel-etage: de hal met grote witmarmeren plavuizen, rijk geornamenteerde stucplafond in Louis-XV stijl, gestukadoorde alliantiewapen en spiegelmonogrammen boven de deuren, de rechter voorkamer met rijk geornamenteerd stucplafond waarin de zon en de vier jaargetijden zijn weergegeven en 18de-eeuws goudleerbehang, de zaal en zijkamer in het achterhuis met rijk geornamenteerde stucplafonds in Louis-XV stijl waarin vogels, een arend en wolken zijn verwerkt, en rijk geornamenteerde gestukadoorde schouwboezem en twee buffetnissen; in het souterrain: de keuken in het achterhuis met grote Ölandtegels, stookplaats, oven, koperen pompen, bedstede en kasten.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Huize Voormeer) is van algemeen belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur;
- vanwege de bewaard gebleven inwendige plattegrond en indeling van de binnenruimten, waardoor het gebouw als zodanig een karakteristiek voorbeeld is van een rijk 18de-eeuws hoofdgebouw van een buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de 19de-eeuwse kleinschalige parkaanleg in landschapsstijl.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525972

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 december 2002
Kadaster deel/nr	82774/123

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heerenveen	Heerenveen	Fryslân

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heerenveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tjalleberd	K			950
Tjalleberd	A			10045

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2 (Heideburen 97) HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG.

Grotendeels in structuur en in detail bewaarde kleinschalige parkaanleg in landschapsstijl uit 1849 naar ontwerp van L.P. Roodbaard, waarin oudere elementen (o.a. ronde vijver met heuvel, beukenboom) zijn opgenomen. In 1942 is het terrein door de aanleg van twee rijkswegen aan de westzijde ingekort en tussen het hoofdgebouw en de ten oosten ervan gelegen tuinmanswoning doorsneden. Doordat de wegen inmiddels zijn vervallen zal de eenheid in 2001-2002 worden hersteld. De aanleg kenmerkt zich door een gevarieerde ruimtelijke opbouw, een patroon van slingerpaden, een slingervijver met heuvel (waarop eertijds een tuinprieeel stond) en aanplant bestaande uit eiken, beuken, kastanjes, hulst en fruitbomen.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Voormeer IS van algemeen belang:

- als representatief voorbeeld van een 19de-eeuwse kleinschalige aanleg in landschapsstijl naar ontwerp uit 1849 van L.P. Roodbaard;
- vanwege het belang van de aanleg voor de geschiedenis van de tuin- en landschapsarchitectuur, in het bijzonder voor die van de provincie Friesland;
- vanwege de grotendeels nog bewaard gebleven oorspronkelijke structuur;
- vanwege de aanwezigheid van monumentale boomgroepen uit verschillende perioden;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 525973

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 december 2002
Kadaster deel/nr 82774/134

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heerenveen Heerenveen Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Heerenveen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Tjalleberd A 10045

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3 (Heideburen bij 97): TUINHUIS. In hout opgetrokken tuinhuis, van omstreeks 1850 en sinds 1979 behorende bij het complex historische buitenplaats Voormeer, van één bouwlaag op zeshoekige grondslag onder met riet gedekt tentdak met groot overstek en gegolfde kneldelen en bekroond door een pinakel met maansikkel. In de gevels een dubbele deur en drie naar buiten draaiende ramen met spitsboogvormig roedenindeling en een uitgebouwde servieskast.

Waardering

TUINHUIS behorende tot de buitenplaats Voormeer is van algemeen belang:

- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de gaafheid van het exterieur en het interieur;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525974

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	23 december 2002
Kadaster deel/nr	82774/101

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Heerenveen	Heerenveen	Fryslân

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Heerenveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Tjalleberd	K			950

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 4 (Heideburen 99): TUINMANSWONING. In gepleisterde baksteen opgetrokken tuinmanswoning uit 1852 van één bouwlaag op rechthoekige grondslag onder met riet gedekt schilddak met schoorstenen op de nokeinden. Excentrisch aan de voor(=straat)zijde een eenvoudige toegangsdeur met bovenlicht met sierlijke roedenindeling, geflankeerd door aan de westzijde een venster en aan de oostzijde twee vensters met empireramen met dito invulling van het bovenlicht. De PLATTEGROND van de woning is nagenoeg oorspronkelijk. In het INTERIEUR is ondermeer van belang de woonkamer met schouw en bedsteden waaronder een kelder. De aan de achterzijde los van de tuinmanswoning gesitueerde berging dateert van omstreeks 1960 en valt buiten de bescherming.

Waardering

TUINMANSWONING behorende tot de buitenplaats Voormeer is van algemeen belang:

- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de gaafheid van het exterieur en redelijke gaafheid van het interieur;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de 19de-eeuwse kleinschalige parkaanleg in landschapsstijl.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument